

24
r

APHORISMI ANTI-BELLARMINIANI

CENTUM, ET VIGINTI:

Quos

DEO FELICITER ASPIRANTE,

Scitu & Autoritate

AMPLISSIMI, ET SPECTATISSIMI COLLEGII

Theologici in illustri Academiâ Giessenâ,

PRÆSIDE

REVERENDO ET CLARISSIMO VIRO:

DN. JOHANNE

WINCKELMANNO,

SS. THEOLOGIÆ DOCTORE ET PRO-

FESSORE PUBL. PRIMARIO, PRÆCE-

ptore suo reverenter colendo,

Ad publicam disputationem producit

M. JOHANNES CRÜGERIUS

BERLINENSIS.

GIESSÆ HASSORUM,
Excudebat Nicolaus Hampelius, Typogr. Acad.

MDCX.

MAGNIFICO, NOBILISSIMO ET VERE
STRENUO HEROI,

DN. CHRISTIANO
DISTELMEIERO,

EQUITI MARCHICO, DOMINO IN RA-
DESLEBEN ET MALSDORF, ILLUSTRISSIMI
et Electoris Brandenburgici Consiliario inti-
mo, Meccenati meo magno,

Hoc quicquid est studii in observantia tesseram

Submisit

Nuncupo & offero

Johannes Crügerius Berlinensis.

GIESSER HANNOVER
H. GIESSER HANNOVER

MDCX

ΠΡΟΟΙΜΙΟΝ.

Roposituri, & publica διασκευή examinaturi aliquot ἑλληνιστικὰ καὶ φωναρολογήματα ex quatuor illis vastis tomis, quos Robertus Bellarminus de Jesuita Cardinalis, ex scholasticis, patribus, conciliis, & Pontificum decretis maximam partem compilavit: à classicâ istâ de verbo Dei controversiâ telam ordiemur.

APHORISMUS I.

Qua verba Iesuita ipsa extorsit veritas in præfat. tom. I. edit. Ex tom. I. Ingolstadt. an. 1605. in 8 *Verbum Dei est regula fidei, ex qua* Contro-
de dogmatibus judicandum, & in c. 2. libri. 1. de verb. Dei: Sa- vers. I. ge-
cris scripturis, quæ prophetis, & Apostolicis libris continentur, ni- neral.
hil est notius, nihil certius, ut stultissimum esse necesse sit, qui illis fi-
dem habendam esse neget: illa per disputationem libr. 3. & 4. de
V. D. manifesto evertuntur.

2. *Theorema istud: Ex solo literalis sensu peti debere argu-*
menta firma, & efficacia, positum libr. 1. de V. D. cap. 17. p. 84.
& repetitum libr. 3. c. 3. p. 215. multisoties à Bellarmino violatur.

3. *Quæ libr. 1. a. cap. 7. usq; ad 16. de libris Esther, Ba-*
ruch, Tobia, Iudith, Sapientia, Ecclesiastici, Maccabeorum, capp. a-
liquot Danielis, prolixè disputantur, tantum ponderis non obtinent,
ut illis canonicam auctoritatem impetrare possint.

4. *Hebraica Bibliorum editio non est corrupta, nec quic-*
quam pro sententiâ contrariâ concludi potest ex locis libr. 2. cap. 2.
productis.

5. *Inaniter desudat Cardinalis in vulgata editionis men-*
dis excusandis libr. 2. c. 12. & seqq.

6. Vix ex ullo probato scriptore exemplum produci poterit, ubi vox ἀνεύρεται exhaustivè significet, ut eam vertit vulgatus interpretes Hebr. 9. v. 28. cuius defensionem frustra suscipit Bellarm. libr. dict. c. 14. p. 173.

7. Lutheranos autoritatem interpretandæ scripturae ad privatorum hominum spiritum deducere, ut habet caput tertium libri tert. sub. fin. calumnia est apertissima.

8. Falsò asseritur lib. 4. c. 3. pag. 257. Deum non mandasse Apostolis, ut scriberent.

9. Ibidem contra veritatem pronuntiatur: Pontificios nullam traditionem admittere contra scripturam.

Controv.
2. general.

10. Crimen falsi committitur in præfat. controv. secund. general. dum affingitur Luthero, quod ἀπὸ δὲ ὁσὶς dixerit: Anima mea odit verbum: ὁμοίως ἔστω.

11. Arianismum sapit, quod locus Philip. 2. v. 9. ad Divinitatem refertur libr. 1. de Christ. c. 4. p. 377.

12. An ab impietate liberari possit pronuntiatum istud capituli 11. in pr. l. dict. Sibylla multa clarius prædixerunt, quam ulli prophetarum, vehementer ambigo.

13. Productio filii ex Ecclesiast. c. 24. creatio vocatur c. 18. p. 477. Sed contra ὑποτύπωσιν ὑγιαίνοντων λόγων.

14. Processio solius Spiritus sancti characteristica perperam tribuitur Filio libr. 2. de Christ. cap. 6. pag. 500.

15. Falsissimè dicitur: Ex Lutheranos dogmate de personâ Christi sequi vel Eutychianismum, vel Nestorianismum, vel monstrum ex utraq; hæresi temperatum libr. 3. de Christ. cap. 1. pag. 582.

16. Quod ibidem paulo post additur: Lutheranos docere hypostaticam unionem consistere in communicatione attributorum divinatorum ipsi carni & humanitati, id simpliciter verum non est.

17. Eutychianismum evitaturus Esauita in Nestorianismum incidit, quod ex cap. 3. lib. dicti luculenter probari potest.

18. In cap. 8. libr. dict. non definitur unio hypostatica, sed *πνευματικῆς, sive πνευματικῆς Nestoriana.*

19. Nimis lubrica, & infirma sunt, quae cap. 10. afferuntur contra realem τῶν ἰδωμένων ἁποκρίσεων.

20. Falsum est illud cap. 11. pag. 630. Involvit contradictionem, rem in eodem loco videri, & non videri.

21. Diabolo inspirante, & calamum regente haec verba cap. 12. p. 631. in chartam conjecta sunt: Secundum Ubiquitistas (quo nomine orthodoxi depinguntur) mox à conceptione fuit illa caro in utero omnium mulierum, imò & virorum, &c. qui turpis coccyismus repetitur in præfat. tom. 3.

22. An non in verbis illis cap. 4. p. 667. l. 4. de Christ. anim. Verbum effudit in ipsa incarnatione in illam humanitatem omnia dona quorum capax erat, & his cap. 2. p. 664. Christus initio accepit gratiam sine mensura, cap. 5. p. 669. Sapia tam creata, quam increata erat in Christo, &c. manifesta sit ἀντιφασίς, iudicent cordati.

23. Philosophica ista de centro terra, & inferni loco speculatio c. 10. Subtiliter admodum explicata, hripiote sultico dignissima est, in gravibus vero Theologis merito reprehenditur, & damnatur.

24. Bellarmini de officio Mediatoris dogma à Stancarismo haud esse alienum ex c. 5. l. 5. pag. 738. evidentissimè demonstrari posse concludo.

25. Verba Prophetica Esai. c. 8. v. 14. c. 28. v. 12. repetita Controv. 3. à Paul. Rom. 9. v. 33. Petr. e. 1. c. 2. v. 7. ineptissimè ad Papam Ro. general. manum referuntur in præfat. controv. 3. general.

26. Falso statuitur libr. 1. de Pontif. Rom. c. 8. p. 816. Petrum fuisse praesidem, & caput concilii Hierosolymitani. Act. 15. descripti.

27. Petri Monarchia ineptè probatur ex loco Evangelii Matth. 16. libr. dict. c. 10.

28. Prærogativa Petri 28. à cap. 17. usq; ad 25. enumerata, ne gryfaciunt ad Monarchicum ipsius regimen evincendum.

29. An Petrus Roma Episcopum egerit, adhuc valde controversum est, malè igitur pro certo, & indubitato habetur lib. 2. de pontif. c. 4.

30. Pro primatu Papæ Romani vanissimè ipsorum pontificum testimonia afferuntur lib. 2. c. 14.

31. Donatio Constantini, cuius mentio fit libr. d. cap. 17. p. 1021. planè confictitia, & nulla est.

32. Tyrannidem & arrogantiã sapiunt nimiam, quæ de definitivâ Papæ sententiâ disputantur cap. 21. l. d. à quâ non liceat appellare.

33. Ridicula sunt ratiuncula pro primatu pontificis, ex variis eius denominationibus, & epithetis petita cap. 31. libr. dict.

34. Nullo scripturæ testimonio ostendi potest, Antichristum futurum unum singularem hominem, quod nimis audaciter affirmatum lib. 3. de pontif. c. 2.

35. Nec illud ex scripturâ sacra facile demonstrabitur: Evangelium in toto terrarum orbe prædicatum iri ante adventum Antichristi, quod verò tanquam certum signum, adventum Antichristi antecessurum proponitur, c. 4. l. d.

36. Henochum & Heliam tempore Antichristi redituros, cum illo certaturos, & ab illo occidendos, non verissima est sententia, ut dicitur, l. d. cap. 6. sed purum putum figmentum & Rabinorum somnium.

37. Ex nullo loco Scripturæ probari potest, Antichristi tempore cessaturas omnes Religionis ceremonias, quæ est explicatio demonstrationis quartæ lib. dict. c. 7.

38. Male determinatur certum tempus regni Antichristi, l. d. c. 8. ex Daniel. 7. & 12. & Apoc. 12.

39. Nescio quâ specie veri dici possit: Antichristum nasciturum ex diabolo, & muliere, eo modo, quo dicuntur quidam vari

ex incubis demonibus, quam tamen sententiam suam facit Lojola-
nus noster lib. d. c. 12.

40. Quomodo ista in c. 13. Decem reges sibi dividunt Ro-
manum imperium, odio habebunt purpuratam meretricem, id est,
Romam, & eam desolatam facient, atq; etiam igne cremabunt, p.
1159. Antichristus odio habebit Romam, & cum ea pugnabit, eamq;
desolabit & incendet, p. 1162. cohareant, & simul stare possint, e-
quidem vix possum divinare.

41. Cornu illud parvulum, de quo Daniel. c. 7. vaticina-
tur, perperam expositur de Antichristo, l. d. c. 16.

42. Visio illa Iohan. Apoc. 9. de ascendente fumo, obscu-
ratione solis, & aeris, absq; omni ratione de Luthero explicatur l. d.
c. 23. & in orat. præfix. tom. 4.

43. Mirum est, si fabulosa sunt, quæ de Iohanne Papa sæ-
minâ prodiderunt scriptores, ut concluditur c. 24. l. d. quod Iulius
III. Pontifex librum de exempl. illustr. viror. Iohannis Baptista Egna-
tini Venetis ann. 1554. impressum, prius privilegio ornavit, cum in illo
historia de feminâ istâ tribus distinctis locis perspicue proponatur,
pag. 97. 246. 265.

44. Pessima est illa hypothesis l. 4. de Pontif. c. 2. pag.
1244. Pontificem solum, vel cum suo particulari concilio, aliquid in
re dubia statuentem, si ve errare possit, si ve non, esse ab omnibus fide-
libus obedienter audiendum.

45. Infallibilitas iudicii in Papâ absq; omni fundamento
asseritur, l. d. c. 3.

46. Crassissimum est mendacium & flagris dignum, quod
Deus ipse iusserit Romam signi Apostolicam Petri sedem, c. 4. p. 1259.

47. Dum Cardinalis cum Innocentio III. in c. solitæ
extr. de majorit. & obedient. Papam Soli, Imperatorem verò
Luna equiparat, l. 5. de Pontif. cap. 3. pag. 1399. idolo suo notam
Antichristi ab Apostolo 2. Thessalon. 2. v. 4. positam haud obscure
tribuit.

48. *Audacissimum est: Imperatores, qui fuerunt à tempore Caroli Magni, Pontifici suum debere imperium. c. 8. p. 1424.*

49. *De origine electorum ingens inter scriptores gliscit controversia. proinde nimis audacter, & impudèter scribitur, p. 1427. Deditse autem Pontificem Germania Principibus electorum extra controversiam est.*

Ex tom. 2.
Controv.
1. general.

50. *Falsa est illa positio, lib. I. de concil. c. 12. Soli Papa competere facultatem congregandi concilia.*

51. *Iniquissimus est Bellarminus, dum l. dict. c. 21. conditionem illam: ut in conciliis ex sola scriptura divina sententia ferantur, iniquam censet.*

52. *Ineptissimum est theorema: Ab instructione, & confirmatione Papa dependere, quò minus concilia errent, l. 2. c. 11.*

53. *Dum Iesuita l. dict. c. 17. Pontificem absolutè supra concilium esse statuit, quam plurimis Papisici dogmatis propugnatoribus in faciem contradicit.*

54. *Subtilitas ista, lib. 3. de Eccles. militant. cap. 5. p. 207. Christus est summum caput, quoad influxum interiorem: Papa est summum caput quoad influxum exteriorem, parùm habet ponderis. Exinde verò Ecclesiam bicipitè constitui, nullum est dubiù.*

55. *Impia est thesis, l. 4. de not. Eccl. c. 2. pag. 285. Scripturas pendere ab Ecclesia.*

56. *A cap. 4. usq; ad fin. libr. 4. multa ponuntur Ecclesia notæ, quæ spurie sunt, & suspectæ.*

57. *In eadem proluxa disputatione multa exstant mendacia: Libet duo crassiora saltem apponere. c. 10. p. 332. assertitur: 100. diversissimas sectas ab uno Luthero prodixisse, cap. 14. pag. 352. & 357. refertur: Corpus Lutheri in arca stannea inclusum, media hyeme tam tetrum odorem spirasse, ut coacti fuerint illud in itinere relinquere, Vah! Vbi hic pudor? ubi candor?*

Controver
sia 2. gene-
ral.

58. *Apostolicum illud ius, quo celibatus ordinibus sacris annectatur libr. I. de cleric. c. 19. jactatum, non probatum video.*

59. *Contra veritatem, & ordinationem divinam proponitur haec sententia c. 28. l. d. pag. 538. Non tenentur clerici principibus parere, neque iure humano, neq; iure divino, nisi quantum ad leges quasdam directivas.*

60. *Quae lib. 2. de Monach. à cap. 20. usq; ad cap. 34. de tribus votis Monasticis prolixè proponuntur, omni scripturarum carent auctoritate.*

61. *Spiritus sancto in os obloquitur Bellarminus cap. 30. d. pag. 728. impudentissimè scribens: Pejus est nubere, quam uri.*

62. *Nimis infirma, & morbida sunt argumenta, quae lib. 3. de laic. cap. 22. adducuntur pro crudeli illa sententia: Hereticos esse morte multandos.*

63. *De Purgatorio libris duobus suaviter nugatur Cardinalis, & Scripturarum praesidio destitutus, tandem ad Mahometanorum Alcoranum, Platonis Gorgiam, & Phaedonem, Ciceronis somnium Scipionis, Virgilio Aeneida, Claudiani carmina, & figmenta de apparitionibus animarum confugit, libr. 1. de purgat. cap. 11. En soliditatem fundamenti, quo nititur fides Romanensium.* Controv. 5. general.

64. *Mirabilis & antehac inaudita est illa explicatio dicti Ecclesiast. 11. v. 3. quam proponit Lojolina cap. 12. pag. 993. his verbis: dicendum erit, eos qui ad purgatorium pertinent, ad austrum cecidisse, id est, ad statum salutis aeternae.*

65. *Pro asserendo limbo male producit exemplum Samuelis lib. 2. de purgat. c. 7. ubi frustra desudat disputator, ut probet: Verum Samuelem à Pythonissa fuisse excitatum, 1. Samuel. cap. 28.*

66. *Insane est illud pro pallianda sanctorum adoratione, quod quaritur in distinctione inter λατρεία, δουλεία, & κρησούλην, quod quaritur in distinctione inter λατρεία, δουλεία, & κρησούλην, lib. 1. de sanct. beat. cap. 12.* Controv. 4. general.

67. *Quae pro reliquiarum cultu, lib. 2. de reliq. sanctor. disputantur, nullius sunt momenti, nec historicam fidem facile merentur.*

rentur, qua Bellarminus de virgine Clara, & patrona sua beatissima Agnete Politiana tantopere jactat, libr. dict. c. 3.

68. *Prolixa ista de cultu imaginum dissertatio*, libr. 2. de imagin. sanct. cap. 11. & seqq. *Pontificios ab idololatria minimè liberat.*

Extom. 3.
Controv. 1.
general. 69. *Falsissima est sententia qua profertur* libr. 1. de Sacrament. in gener. cap. 13. *verba in sacramentis elementa dici posse.*

70. *Absque omni ratione hæreticis accensentur illi, qui doctrinam de intentione ministri in sacramentorum dispensatione impugnant*, libr. dict. cap. 27.

71. *Quod Sacramenta ex opere operato gratiam conferant, nullo scripturarum apice demonstrari potest, vana sunt omnia, qua pro hoc scholasticorum somnio ex scripturis, conciliis, patribus, rationibus, conquiruntur* libr. 2. de effect. sacram. c. 3. usque ad 12.

72. *De Pontificiorum fictitio caractere nullus in verbo Dei exstat character, qua contra producentur* cap. 20. l. d. *contorta sunt omnia, ut & illa qua cap. 23. de numero septenario sacramentorum corraduntur.*

Controv. 2.
general. 73. *Peccatum per Baptismum tolli & prorsus extirpari, ut docetur* libr. 1. de Sacram. Baptism. cap. 13. *cum evidentissimis scriptura hæreticis pugnat.*

74. *Iohannis Baptismus unum idemq; sacramentum fuit cum Baptismo Christi, & unam eandemq; efficaciam cum illo obtinuit, quod perperam negatur* lib. 1. de Bapt. c. 20. & 21.

75. *Toto lib. 2. de sacram. Confirmat. nihil solidi afferitur pro Confirmationis Sacramento.*

Controv. 3.
general. 76. *Sexto capite Iohannis de Eucharistia Sacramento agi minus rectè colligitur*, lib. 1. de Sacram. Euch. c. 5.

77. *Non tantum brevissimè, ut loquitur Monachus noster, sed levissimè in primis demonstratur* l. 3. de Euch. c. 17. *Omnipotentia Christi deavd qoi πu planè obscurare, & evertere Sacramentum que Domini.*

78. Vanissima est opera, qua impenditur ut defendatur
monstruosum Transsubstantiationis dogma philosophicis & Theolo-
gicis absurditatibus quam refertissimum, à cap. 18. usq; ad fin.

79. Perniciosissimus est error de permanentia corporis Do-
mini sub specie panis extra usum, propositus libr. 4. de Eucharist.
capp. 5. priorib.

80. Frigida, & frivola admodum sunt rationes pro com-
munionem sub una specie, adductæ l. d. c. 21. & seqq.

81. Libr. 1. de Miss. cap. 1. frustra impugnatur sententia
orthodoxorum Deum Mahuzim Daniel. 11. v. 38. de Missa inter-
pretantium.

82. In Missa verum sacrificium offerri prolixè deducere al-
laborat Robertus à cap. 6. l. d. usq; ad. fin. sed omni scriptura pri-
vatus robore.

83. Quæ lib. 2. de Miss. per tot. pro sacrificio Missæ pro-
piciatorio (cuius virtute tam vivi, quam mortui subleventur) hinc
inde compilantur, nania sunt, & τῆς τῆς πύλης in Romanensium cere-
bro nata.

84. Ridicule pro pœnitentiæ sacramento asseritur, in eo sym- Controv.
bolum & elementum externum esse confessionem pœnitentis, & ab- 4. general.
solutionem sacerdotis, libr. 1. de pœnit. c. 11 p. 1640.

85. Contritionem esse actionem liberam, & ad Evange-
lium pertinere, contra scripturam, & rationem omnem defenditur,
lib. 2. de pœnit. c. 2.

86. Caput undecimum libr. dict. nil continet solidi,
quæ de quantitate contritionis, dolore summo ob peccata intensivè,
vel extensivè, vel appreciativè, concepto, ex scholasticorum lacunis
ad nauseam recoquuntur, barbariem sapiunt fœdissimam, ac proin-
de ab eruditorum scholis meritiò exulare jubentur.

87. Confessio quâ omnium & singulorum peccatorum suf-
ficiens exigitur enumeratio est ἐκ τῶν ἀδυνάτων, oleum & operam
ergo perdit noster Politianus, dum illam defendere, & propugnare
conatur libr. 3. de pœnit. c. 2. & seqq. B 2 88.

88. Satisfactiones l. 4. de poenitent. stabilita summe con-
tumeliose sunt in sufficientissimum Christi dorem.

89. Quisquiliae sunt, non solidae rationes quibus pro indul-
gentiis, bullis Papalibus, thesauro Ecclesiae, utitur disputator, libr.
duob. de indulgent.

90. Pro extrema unctionis & ordinis sacramento, ne uni-
cum quidem jota ex universo codice Biblico proferri potest, qua con-
sulantur, libr. de extr. unct. & ord. planè sunt ἀπρόσβλητα & ἀσπρό-
διόνοστα.

91. Cardinalitatis absq. dubio negotiis implicatus fuit Bel-
larminus, cum pro Matrimonii sacramento locum Paul. ad Eph. 5.
vers. 32. arripuit, nec tantum orti habuit ut textum gracum praefer-
tim, penitus inspiceret, & rimari potuerit, aliàs ita nudè non pu-
gnasset, libr. 1. de matr. sacr. c. 2.

92. Erronea est conclusio capitis 16. lib. dict. Matrimo-
nium insolubile esse quoad vinculum, etiam in casu fornicationis &
adulteri.

Extorn. 4.
Controv. 1.
general. 93. Imbecillis & elumbis planè est ratio, quae pro Paradiso
adhuc hodiè superstite petitur à conservatione Henochi tempore
ditu vii, lib. unic. de grat. prim. hom. cap. 14. p. 70.

Controv.
1. general. 94. Lib. 2. de amiss. grat. & stat. peccat. c. 13. mani-
festa occurrit ἀντιλογία, p. 220. negatur: Deum impellere, ad ma-
lum moraliter: idem expressè affirmatur paulò post p. 223.

95. Paradoxum de creatione animarum, lib. 4. de amiss.
grat. c. 11. defensum, infinitis, iisq. gravissimis laborat absurdita-
tibus.

96. Virginem Mariam sive peccato originali conceptam
fuisse, secundum tenorem capitis 15. lib. dict. Papistarum est so-
mnum.

97. Thesis capitis 7. lib. 5. de amiss. grat. Natura cor-
ruptionem, sive concupiscentiam, qualis remanet post Baptismum in
renatis, nullum esse ex se, vel natura sua peccatum, cum verbo Dei
ἀσπρόβλητον pugnat.

98. *Futilissima est disputatio ea libri sexti de amiss. grat. capp. 7. priorib. de parvulus sine sacramento Baptismi decedentibus, aeterna mortis poena damnandis.*

99. *De gratia gratum faciente, utrum illa realiter, vel formaliter à charitate differat, infructuose speculatur Religiosus noster, lib. 1. de grat. & lib. arbitr. c. 6. cum ipse ibidem fateatur, contrariam illam ad fidem catholicam non pertinere.*

Controv. 3.
general.

100. *Sub propositione illa: Causa Reprobationis impiorum partim ad solam Dei voluntatem, partim ad peccata praevisa referenda est, lib. 2. de grat. & lib. arb. cap. 16. aliquid monstrari latitare videtur.*

101. *Disputatio 1. 3. 4. 5. & 6. de grat. & lib. arb. in compendium contrahitur, c. 16. lib. 6. in quo verò quam plurima occurrunt atro lapillo notanda.*

102. *Male statuitur fidem iustificantem non esse fiduciam lib. 1. de Justif. cap. 5. & 6.*

103. *Quis non animo, lingua & calamo detestetur impudentissimam illam Esauita vocem: Fides melius per ignorantiam, quam per notitiam definitur lib. d. c. 7.*

104. *Nihil planè virium obtinet discursus ille prolixus à cap. 12. usq; ad fin. oppositus sensentia orthodoxa, qua est: fidem solam iustificare.*

105. *Falsissima esse quae lib. 2. de justif. cap. 3. 6. 7. proponuntur, ex sola capitum inscriptione est planissimum.*

106. *Dubitatio Papistica lib. 3. de justif. c. 3. pag. 2307. stabilita, profundissimum est desperationis baratrum.*

107. *Quomodo assertio capituli 14. lib. dict. pag. 2383. Peccatum Petri in abnegatione Christi commissum fuit lethale, cum illa lib. 4. de Pontif. cap. 3. pag. 1248. Fides Petri, quando negavit dominum, non defecit, conciliari possit, conicere nequeo.*

108. *Legem Dei esse possibilem, insufficienter ex divinis literis probatum lib. 4. cap. 11.*

109. Opera bona non solum esse verè iusta, sed etiam iustificare, quæ est in *1° 2° 3° 4°* capitis 18. libr. 4. pugnat cum universa doctrina Evangelica.

110. Opera iustorum meritoria esse vitæ aternæ impie statuitur libr. 5. cap. 3.

111. Propositio tertia capitis septimi libr. dict. quæ hæc est: propter incertitudinem propriæ iustitiæ, & periculum inanis gloriæ tutissimum est fiduciam totam in sola Dei misericordia & benignitate reponere, cum toto disputationis Iesuiticæ de iustificatione scopo manifestè pugnat.

112. Contra principia fidei scribitur, l. 5. c. 22. Hominem nondum reconciliatum posse impetrare, & mereri gratiam iustificationis.

113. Præcoceptam opinionem non scripturam sequitur Iesuita dum lib. 1. de bon. operib. in particul. cap. 6. pag. 216. ait: Sacramentum altaris panis dicitur, Johann. 6.

114. Lubrica, & levia sunt argumenta pro hõris canonicis allata libr. dict. cap. 10. seqq.

115. Vana est illa lex Ecclesiastica proposita libr. 2. de bon. operib. in part. c. 7. per quam obligentur fideles in conscientia ad æta quadam ieiunia, & ciborum delectum.

116. Impium est pronunciatum illud libr. dict. c. 11. pag. 2247. Ieiunium est utile ad satisfaciendum Deo: quæ subiiciuntur c. dict. & seqq. de quadragesima, Pontificios *non Indiac* accusant.

117. Eleemosynas esse opera meritoria & satisfactoria, ut concluditur lib. 3. de bon. op. in partic. cap. 4. in divinis literis nusquam invenitur.

118. Iudicium Bellarmini de libro Concordiæ tomo quarto annexum sine omni iudicio conceptum & scriptum est.

119. In tribus libris de translatione imperii Romani à grecis ad Francos non pauca inveniuntur quæ in historicâ fidè impingunt.

120. Frigida est responsio Bellarmini ad librum anonymum cui titulus: Aviso piacevole dato alla bella Italia.

Ad

AD
DOCTISSIMUM VIRUM,
DN. M. JOHANNEM
CRÜGERIUM,
BERLINENSEM, CONTRA BEL-
LARMINUM DISPUTANTEM.

Dixerat hæc olim verissima VERITAS JESUS,
Finibus & nullis quæ dixerat interire cernas;
Terminus extremus quanto propiore se tumultu
Moverit, & celeres attraxerit ætheris ruinas;
Se tanto Satanas vehementius expedire perget
Et properante magis festina citabit hinc & illinc
Orgia curriculo: convellere quicquid est ubivis
Et lummi atque Imi, quodcunq; per ætheris theatrum
Nec non lethæi freta fluminis est in universum,
Sive sit antè suum, velut omne quod Anti-Christianum est,
Seu Christi fuerit; fert omnia ubiq; susq; deq;.
Omnia & hæc Mundi completa per Universitatem
Esse videmus; & in Lojotide Christianitatis
Hoste feroce, Dei spretore, truciq; Regicida.
Quando locustarum Princeps etiam triumphat omnes
Quotquot & antè fuere, & quotquot erunt dein futuri:
Ille, inquam, egregius Monachum veterum & simul recentum
Duxq; Caperq; gregis, qui BELLA per Arma comminatur:
Et qui falsidicis libris mala cuncta seminavit,
Et gnarus gnavusq; ad magna negotia explicatur.

I con-

I contra, quem Christus in hæc animavit entheatum
Indole cœlestis Genii, quid enim ista pertimescis
Bella per Arma Minasque gerenda? animosior vigesce
CRÜGERI, in nebulatam hæc agmina pulveris struices.
Nec desperabis Christo duce prævioq; Christo,
Palmiferæq; manu Victoria, Veritas Fidesq;
Concedent, animi tu robore cum fidelitate
Oppugna: atque perennaturus es in sacro Triumpho.

*Conradus Bachmannus, Professor & p. t. Collegii Phi-
losophici Decanus.*

F I N I S.

Image Engineering Scan Reference Chart TE383 Serial No.

490

I VIRUM,
ANNEM
RIUM,
ONTRA BEL
UTANTEM.

s JESUS,
ire cernas;
e tumultu
inas;
perget
& illinc
st ubivis
eris theatrum
versum,
ti- Christianum est,
q; deq;,
iverfitatem
atis
gicida.
umphat omnes
unt dein futuri :
um & simul recentum
Arma comminatur:
avit,
xplicatur.

I con-